

LEVE HELE LIVET

Proessen
med
Livsgnisten
hage

Når demens rammer

humor	leve	svimmel.
rustning	fri	om sorg
savn	innestengt	depresjon
orienteringsevne		øyeblikk
engasjement	∩	hvile
LIVSGNIST	∩	sarver
ensomhet	∑	samtale
passivitet	∩	aktivitet
glede	∩	kognitiv
minner	∩	svikt
		tap

Det som møter en i helsevesenet

Fokus på mat og medisinerer – å roe ned

Mangel på personell

Mangel på aktiviteter

Frihetsberøvelse

Innestengt og utestengt

Utrygt

Kartlegging av ressurser

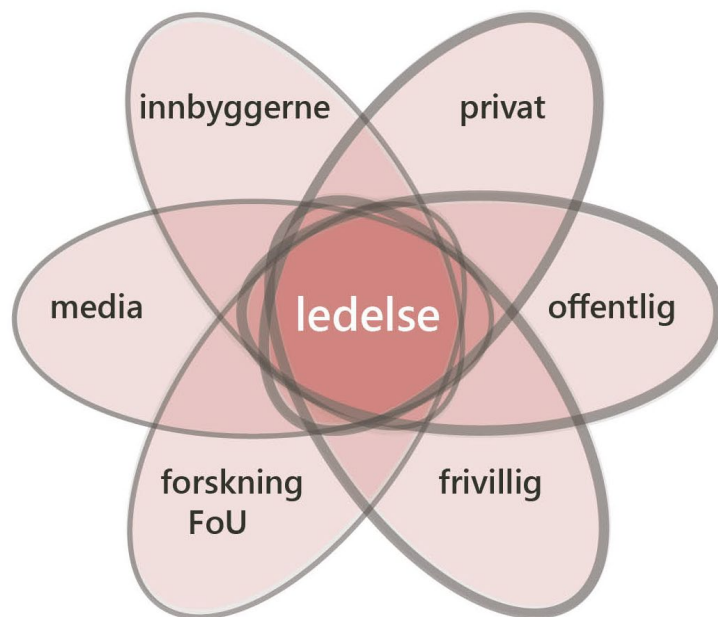
Hva er brukernes ønsker og behov?

Drømmer?

Fysiske rammer

Økonomi

Samarbeid

Kartlegging funksjonsnedsettelse	Mål for tiltaket	Detaljplaner	Resultat etter bygging
Mobilitet, ganglag og balanse endres	<ul style="list-style-type: none"> • tilrettelegge for rullestol, rullator og de med ustø gange, plass til to ved siden av hverandre • terskelfrie inngangsparti • brede nok døråpninger for de med rullestol • jevne gulv og underlag uten snublekanter 	<ul style="list-style-type: none"> • verandaen på sydsiden av veksthuset er tegnet 3 meter bred som pergolaen, har jevnt tredekke i samme plan som betongdekket og har rekkverk (120 cm høyt) • inngangspartiene til veksthuset er tegnet terskelfrie og er 1m brede, dørene er doble og åpner utover • møbleringsplan for veksthuset 	<ul style="list-style-type: none"> • verandaen er som en forlengelse av pergolaen og man kan også gå gjennom veksthuset. Det er en trygg tur uten snublekanter. Rekkverket på verandaen og i pergolaen gir trygghet. Beboerne går lettere ut på egen hånd. • de med rullator/rullestol/barnevogn kommer lett inn i veksthuset. • oversiktlig og tilpasset møblering: stødig arbeidsbord, sofabenk med pute og hagestoler for hvile
Stedsans endres	<ul style="list-style-type: none"> • avgrensning av området • orienteringspunkter • trygge rammer • oversiktlig • veifinning • gjenkjennbarhet • ansattes oversikt fra verandadør 	<ul style="list-style-type: none"> • veksthuset med veranda mot skogen rammer inn hagen mot syd • port i gjerdet ut til den ytre hagen • veksthuset har vinduer og dører på begge langveggene • gangveiene i hagen er rette og leder fram til veksthuset 	<ul style="list-style-type: none"> • veksthuset er godt synlig og er et tydelig orienteringspunkt • porten i rekkverket på verandaen hindrer fri ferdsel ut til den ytre hagen • fra veksthuset er det god utsikt både inn mot hagen og ut mot skogen • beboerne kan orientere seg i de ulike hagerommene og finner lett tilbake til utgangspunktet • ansatte har utsikt fra huset mot veksthuset
Koordinering endres	<ul style="list-style-type: none"> • trene ferdigheter gjennom lystbetont aktivitet både som arrangert lek og praktiske aktiviteter • målpunkter og rundturer med tema for tanker og ferdigheter 	<ul style="list-style-type: none"> • to dører i veksthuset: en fra hagen og inn og en fra veksthuset og ut på verandaen • port i gjerdet og ut til den ytre hagen 	<ul style="list-style-type: none"> • muligheten til å gå gjennom veksthuset og ut på verandaen skaper en ekstra liten rundtur i trygge omgivelser • porten i rekkverket gjør det mulig for de sprekeste å gå ut denne veien • enklere for ansatte og pårørende å finne på aktiviteter • gangveiene i hagen har jevne, synlige flater uten snublekanter
Kognitive funksjoner endres	<ul style="list-style-type: none"> • holde ved like evner og livsgnist ved å legge til rette for mestring og engasjement • å trene hukommelse • å kunne ta initiativ 	<ul style="list-style-type: none"> • kjente planter i hagen • veggreol for å ha system for utstyr • vannkran inni veksthuset og utenfor • vaffeljern 	<ul style="list-style-type: none"> • beboerne har mulighet til selv å ta initiativ til ulike aktiviteter i hagen • veggreolen går fra gulv til tak og gir beboerne mulighet til selv å finne og legge på plass hageutstyr, verktøy, pottes, jord og avfall • vannkranner i brukervennlig høyde legger til rette for å kunne ta egne initiativ • både dyrking og bakerovn gir mulighet til å gjøre kjente aktiviteter som frisker opp hukommelsen
Sosiale endringer	<ul style="list-style-type: none"> • et sted å møtes på tvers av generasjoner • et sted å gå til som er under tak • et sted å gå til på egen hånd • legge til rette for samtaler, humor, mesting, tilhørighet • hjemmefølelse 	<ul style="list-style-type: none"> • konstruksjoner som gir ly for vær og vind og skjermer for innsyn • fleksibel møblering, sitteplasser for ulike aldre og behov • vedfyrt bakerovn med platetopp • vaffeljern • samarbeid med barnehagen i nabolaget 	<ul style="list-style-type: none"> • veksthuset er et sted å møte andre, spontant eller avtalt • bakerovnen i veksthuset gir varme og muligheter for felles bakeaktiviteter og sosiale møter • fra pergolaen og verandaen kan man hilse på folk som går forbi på gangveien • hagen har mange nisjer om man ønsker en rolig krok • barnehagen planlegger jevnlig turer til hagen der de kan gjøre aktiviteter
Syn, hørsel og luktesans svekkes	<ul style="list-style-type: none"> • utfordre og bruke sansene og orienteringsevnen • ha glade dager i fine omgivelser med gode lukter fra bakerovn og vaffelsteking • sang og latter • naturopplevelser, vær og vind • friheten til å kunne gå ut selv 	<ul style="list-style-type: none"> • vedfyrt bakerovn med koketopp i veksthuset • barnehagen har satt poteter • ingen giftige planter i hagen • god kontrast mellom bed, plen og gangveier • fuglekasser og fuglebrett 	<ul style="list-style-type: none"> • veksthuset er innredet og utstyrt slik at små og store kan drive med ulike aktiviteter som å fyre i ovnen, bake f.eks poteter høstet fra hagen eller steke vaffer • sommerfugler trives i hagen sammen med et mangfold av blimster • beboere og besøkende kan følge med på fugler i kassene og fuglebrettene, mate fuglene

Idémyldring

Muligheter

① Dørstokkmila

② utekjøkken
④ vannkran stillkontakt
- vater, lavende, god luft,

③ hana / fugl

④ frukt + bær

⑤ grete skulptur / lek?
totem pole
- fugl
- insekter

⑥ dans & musikk / flerbord
- bålpanne, mosaikk

⑦ Dørstokkmila

⑧ parasollplassen

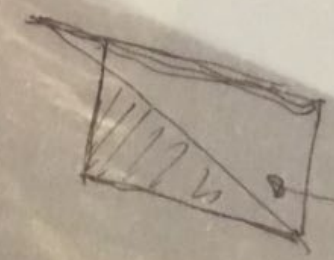
⑨ trenings terrasse

fuglebrett på alle vindue

sitteplassen
m/ vater eller
potter integrert

Kunst i offentlig rom

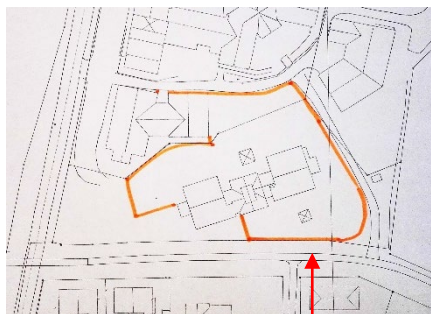
Idéutvikling

Innhold

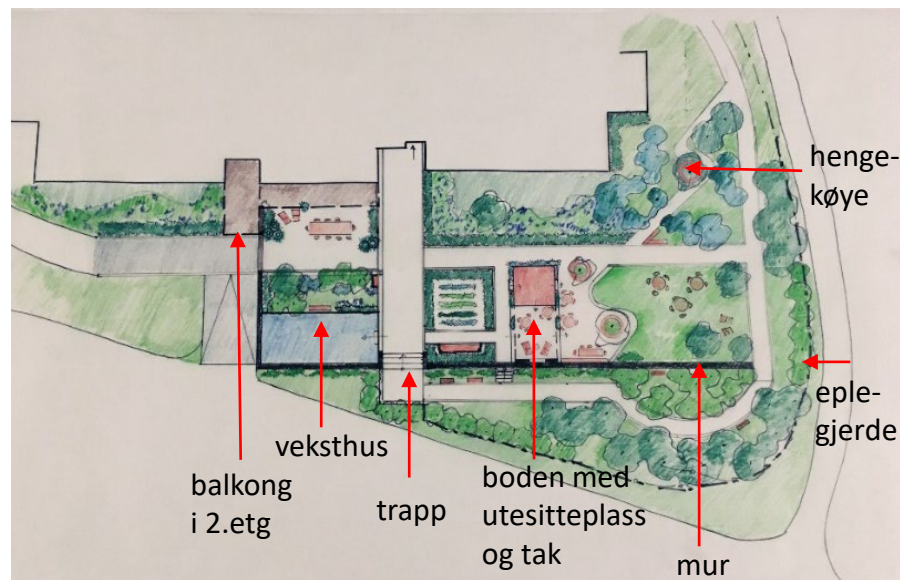
Form og estetikk

UU: grad av utfordringer, trygghet

Utnytting av arealet, solforhold

avgrense hele området

balkong i 2.etg

veksthus

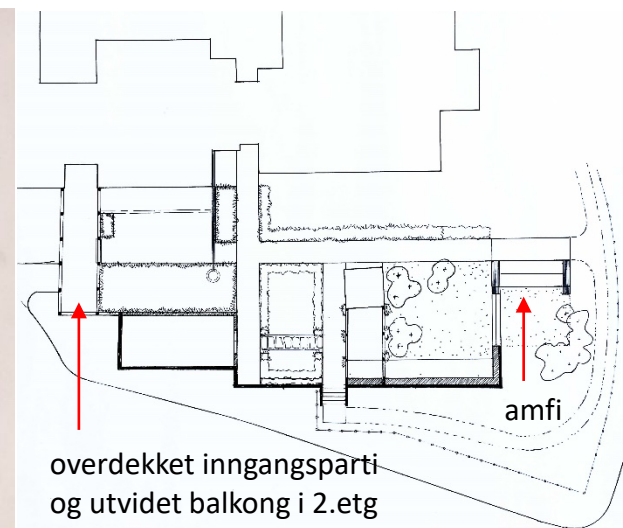
trapp

boden med utesitteplass og tak

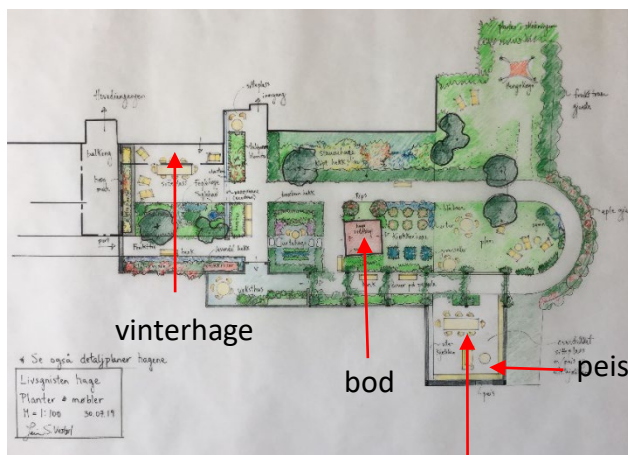
mur

hengekøye

eplegjerde

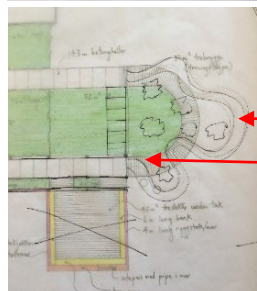
overdekket inngangsparti og utvidet balkong i 2.etg

vinterhage

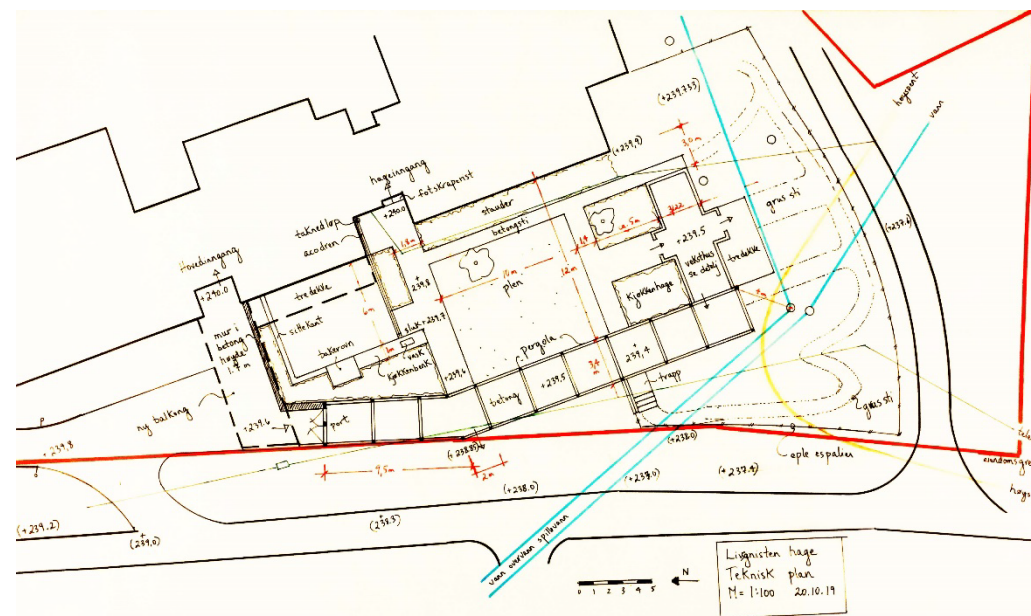
bod

peis

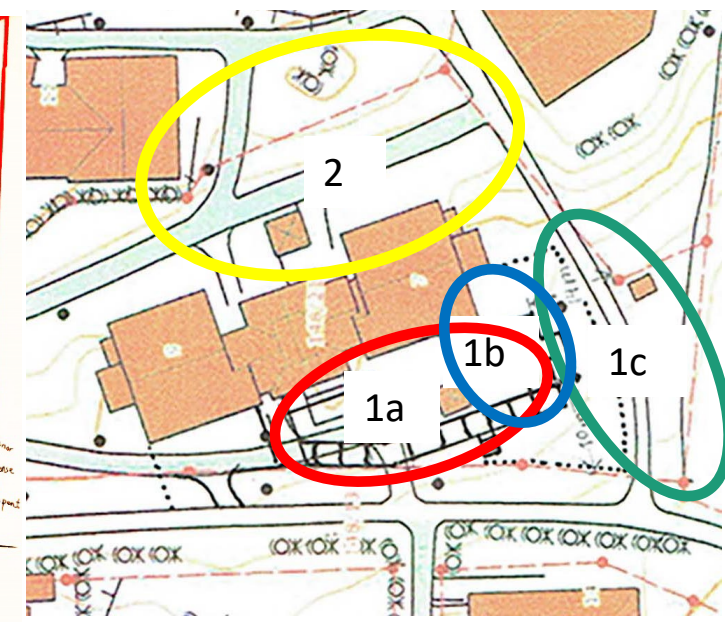
utekjøkken med takoverbygg
organiske former heller og tredekke

Fysiske rammer og økonomi

Lisvågsten hage
Teknisk plan
M=1:100
20.10.19

Faseinndeling

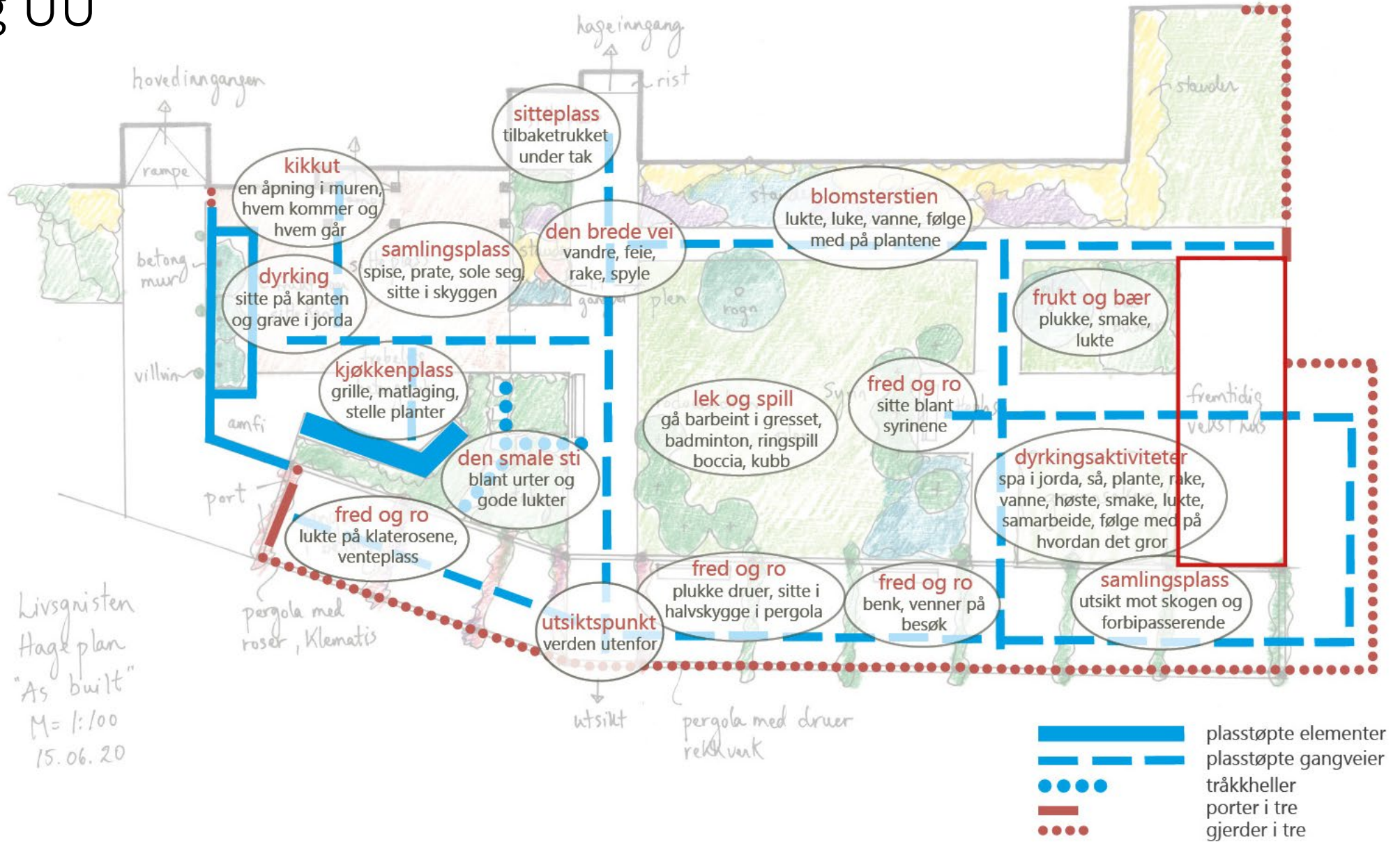
Hageplan

Innhold og UU

Rundturer
Hagerom
Avgrensning
Aktiviteter

Livsgnisten
Hageplan
"As built"
M=1:100
15.06.20

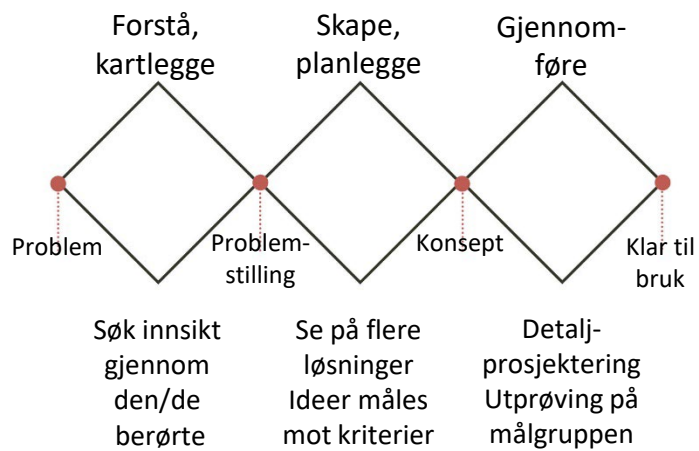
Bygging

Detaljering på byggeplassen

Utprøving med brukerne

Koronautfordringer

TRIPPELDIAMANT

Innspill og eksperimentering

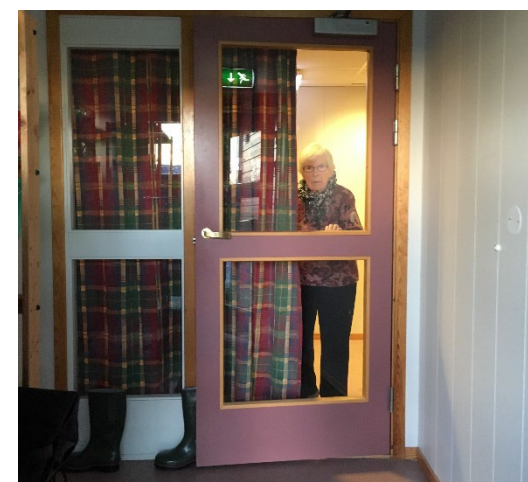
Ideer som dukker opp underveis

Endringer

Før

Vanskelig terreng for eldre og demente brukere
Betongheller som vipper, behov for oppdatering
Søppelkasser, utflytende soner, lite å gjøre

Underveis

Crowd funding

Plantedugnad

Aktiviteter i hagen

SPLAIS

Hva er Spleis?

Kontrollpanel **14**

Rediger

Fjern bilde

Livsgnisten hage

12 700 kr

24 givere, 15 timer igjen

Etter

Ulike hagerom

Stemninger

Sesonger

Liv i hagen

Fugler og insekter

Forvaltning, drift og vedlikehold

Usbl

Pårørende

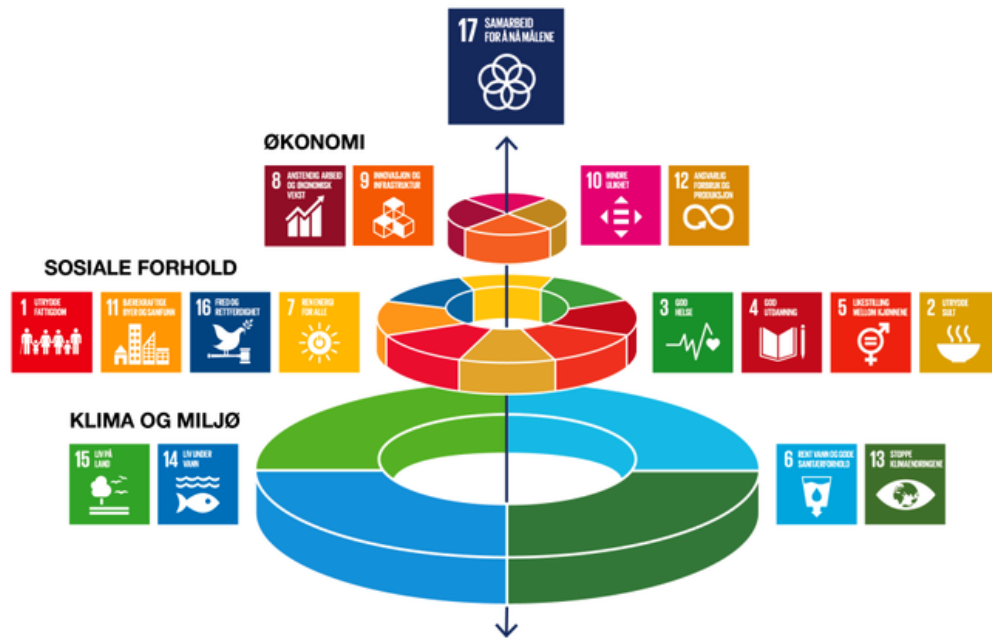
Møte mellom generasjonene

Samarbeid med barnehagen

Neste fase 1c – vann, lys, lyd

FN-målene i praksis

Finansiering

- Masse overordnede planer og fine ord
- Vi faller mellom stoler
- Man står alene
- Fine mål, men vanskelig å gjennomføre finansielt
- Hovedsakelig støtte til aktiviteter, diagnoser og forskning
- Synes vi har et viktig prosjekt og har brukt tid på å formidle, men er det noe vits i?

Navn

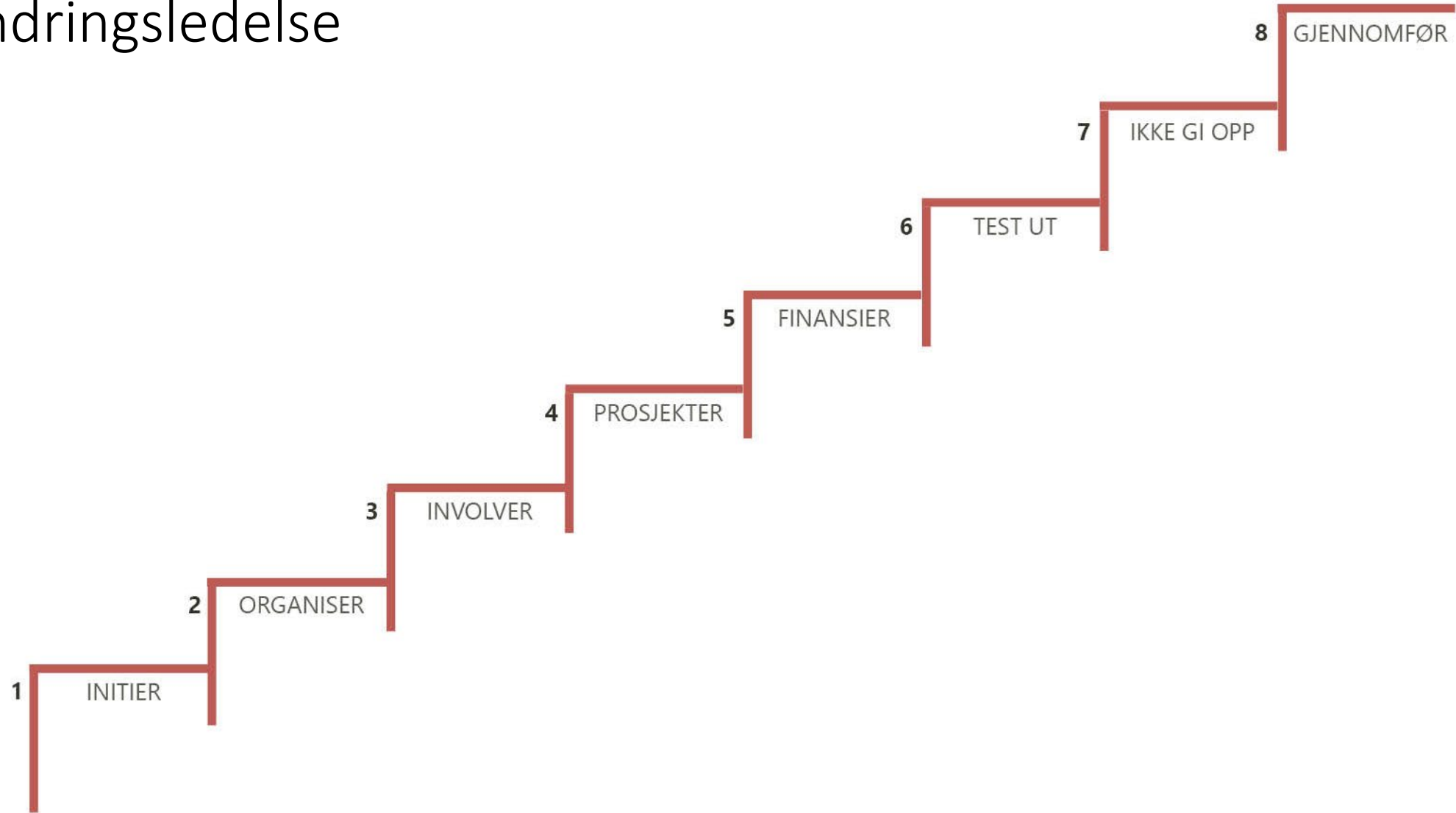
- Billies legat, hagelaget
- BuFdir
- cathrine og nils hals legat
- cv'er
- dnb sparebankstiftelsen
- dnb sparebankstiftelsen 1. sept 2020
- dnb sparebankstiftelsen 2020
- dnb sparebankstiftelsen aktivitet 1. mai 2020
- dnb sparebankstiftelsen aktivitet 2021
- dnb sparebankstiftelsen el, vann og lek 1. sept ..
- dnb sparebankstiftelsen lek og idrett
- dnb sparebankstiftelsen profileringsartikler
- Eckbos legat
- eu
- extrastiftelsen
- frifondet
- fritt ord
- gartner
- gjensidigestiftelsen 2021
- glitre energi
- HB boligsosialt 2020
- Hdir
- Helle Bennets Allmenntnyttige fond
- Husbanken T2
- Husbanken T2 innhold
- Husbanken Høstendringstjeneste T1

Navn

- KMD 2020
- kulturrådet, korona
- Lier kommune
- Lier kommune 2020
- lier kommune kontakt om spleis og støtte
- Lyckefondet
- Märthas fond
- norges vel
- norsk gartnerforbund
- olav thon stiftelsen
- Sigrid Wågans Minnefond
- sparebank1bv
- sparebanken øst
- spleis.no
- Statskog
- storebrand
- storebrand Vi heier på, 50 000
- TESS
- tilskuddslån Lier kommune
- TINE 50 000 kjøkken
- usbl bomiljøfond 2020
- USBL bomiljøfond høst 2020
- USBL bomiljøfond, hovedsøknad
- Vibekes minnefond
- fuglehotell og hengekøye søknad

Forandringsledelse

Huslige aktiviteter

Velvære

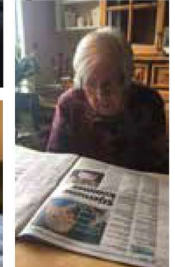
Egenaktiviteter

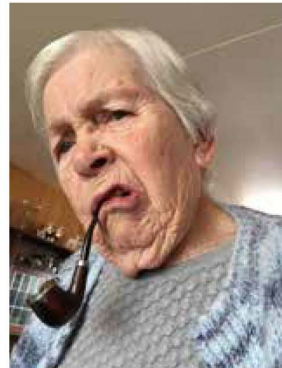
Hverdagen.
Dokumentasjon
av Torbjørg etter
at hun fikk
demensdiagnose

Hvile

Humor

Uteaktiviteter

Livsgnist

